

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/157/2014
Identifikačné číslo spisu:	4014200781
Dátum vydania rozhodnutia:	30.11.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:4014200781.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu v právnej veci navrhovateľky T. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., proti odporkyni Sociálnej poisťovni - ústrediu Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 19Sd/200/2014-16 zo dňa 23. septembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 19Sd/200/2014-16 zo dňa 23. septembra 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 13.05.2014 podľa § 250q ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) ako zákonné.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že preskúmaným rozhodnutím odporkyňa podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok s odôvodnením, že nie je invalidná, lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá viac ako 40 % mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Krajský súd mal z posudkového spisu preukázané, že zdravotný stav navrhovateľky bol na základe jej žiadosti o invalidný dôchodok zo dňa 26.03.2014 posúdený posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, pobočky Nitra dňa 26.03.2014 so stanovenou 35 % mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť za rozhodujúce zdravotné postihnutie podľa kap. XV, oddiel E, pol. 3b prílohy č. 4 zákona - choroby podporného a pohybového aparátu, degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s miernym funkčným postihnutím s prejavmi nervového a svalového dráždenia (z rozpätia 20 - 35 %). Po podaní opravného prostriedku bol jej zdravotný stav opakovane posúdený posudkovým

lekárom Sociálnej poisťovne, pobočky v Nitre dňa 02.07.2014, pričom nedošlo k zmene rozhodujúceho zdravotného postihnutia ani percentuálneho poklesu. Následne bol zdravotný stav navrhovateľky posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia ústredia dňa 19.08.2014, ktorý po zohľadnení predloženej lekárskej dokumentácie o priebehu liečby a predložených správ z odborných vyšetrení konštatoval, že výsledná miera poklesu je aj naďalej 35 % pre rozhodujúce zdravotné postihnutie - dorzalgia s občasnou radikulopathiou L5 vľavo, ostatné zdravotné poruchy nie sú posudkovo významné, preto zdravotný stav navrhovateľky nepodmieňuje uznanie invalidity.

Výkonaným dokazovaním teda bolo preukázané, že navrhovateľka nespĺnila jednu zo základných podmienok pre vznik nároku na invalidný dôchodok. Krajský súd sa preto stotožnil so záverom, že navrhovateľka nie je invalidná, lebo nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, a rozhodnutie odporkyne ako vydané v súlade so zákonom potvrdil.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že odporkyni ich náhradu nepriznal, lebo jej žiadne trovy nevznikli.

Proti rozhodnutiu krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie s odôvodnením, že jej zdravotný stav negatívne ovplyvňuje jej život a nedovoľuje jej vykonávať zárobkovú činnosť. Domáha sa preto nového posúdenia zdravotného stavu. K odvolaniu zároveň pripojila kópie lekárskeho nálezov z rôznych ambulancií a dodatočne boli súdu doručené 3 novšie správy: lekárska správa z ortopedickej ambulancie zo 16.12.2014 s doporučeným neurologickým vyšetrením, lekárskeho nález z neurologickej ambulancie z 24.02.2015 a neuromyologickej ambulancie z 25.03.2015.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené. Navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia a ktoré by spochybnili alebo vyvrátili prijatý záver. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľka v konaní nepreukázala zhoršenie zdravotného stavu v rozsahu, ktorý by odôvodňoval určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto jej nárok na invalidný dôchodok nevznikol. Závery napadnutého rozhodnutia považuje za vecne správne a dostatočne doložené výkonaným dokazovaním, preto navrhuje, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 219 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona o sociálnom poistení, pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 71 ods. 4 zákona pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správy a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Podľa § 71 ods. 8 zákona mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmienujúcich dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav.

Predmetom preskúmania bola zákonnosť rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok.

Kľúčovou otázkou pri posudzovaní nároku na invalidný dôchodok je otázka vplyvu dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti. Nárok na invalidný dôchodok je v zmysle zákona o sociálnom poistení podmienený predovšetkým invaliditou poistenca, ktorá spočíva v tom, že poistenec má pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Zo spisu odporkyne vyplýva, že táto rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 13.05.2014 zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok s odôvodnením, že nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona, pretože podľa záverov posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočky Nitra zo dňa 26.03.2014 nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (v Odbornom posudku o invalidite bola ustálená jej miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 35 % za rozhodujúce zdravotné postihnutie podľa kap. XV, oddiel E, položka 3 písm. b/ prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. - degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s miernym funkčným postihnutím s prejavmi nervového a svalového dráždenia).

Na základe opravného prostriedku navrhovateľky bol jej zdravotný stav opätovne posúdený, najskôr posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky v Nitre 02.07.2014 a následne posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie 19.08.2014, ktorí po zhodnotení obsahu opravného prostriedku zotrvali na pôvodnom posudku, že navrhovateľka nie je invalidná podľa ustanovenia § 71 ods. 1 zákona, lebo má mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 35 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, a to za rozhodujúce zdravotné postihnutie podľa kapitoly X, odd. E, pol. 3, písm. b/ Dorzalgia bez radikulopatie s tým, že ostatné zdravotné poruchy sú posudkovo nezávažné.

V lekárskej správe boli vymenované všetky podklady relevantné z hľadiska posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky s tým, že navrhovateľka vlastnoručným podpisom potvrdila, že predložila všetky odborné lekárske nálezy, ktoré má ku dňu posudzovania k dispozícii.

Pretože súd nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity, musí rovnako ako odporca vychádzať z lekárskeho posudku, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľa o invalidný dôchodok. Odvolací súd po detailnom oboznámení sa s kompletným spisovým materiálom konštatuje, že v

lekárskych správach obsiahnuté odborné nálezy boli vyhodnocované v rámci vyšetrení uskutočnených na účely posúdenia invalidity navrhovateľky a posudkoví lekári sa v posudku vyjadrili ku všetkým navrhovateľkou udávaným ťažkostiam. O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod pochybovať. Navrhovateľka síce v odvolaní vyjadrila svoj nesúhlas s rozhodnutím súdu prvého stupňa a pripojila k nemu viacero lekárskych správ, z ktorých však iba 1 je novšieho dátumu, než bol deň pojednávania a vyhlásenia rozsudku krajským súdom; ide o správu cievneho chirurga z 22.10.2014. I keď, ako už bolo uvedené vyššie, ani odvolací súd nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, rovnako ako predchádzajúce nálezy ani tento neindikuje operáciu a zostáva predchádzajúce odporúčanie - pokračovať v bandážovaní, polohovaní, nefajčiť, užívať detralex a liečbu magnéziom podľa neurológa, teda žiaden nový nález. Platí to aj pre 3 posledné lekárske správy predložené súdu 30.03.2015, v ktorých sú odporúčania na ďalšie vyšetrenie, teda nevyplývajú z nich definitívny záver o významnom zhoršení zdravotného stavu navrhovateľky.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za nevyhnuté zdôrazniť, že preskúmané rozhodnutie odporkyne, ktorým zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok nevyklučuje možnosť navrhovateľky opätovne požiadať o priznanie invalidného dôchodku a o nové preskúmanie miery poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ak by v budúcnosti došlo k významnému zhoršeniu jej zdravotného stavu, čo by preukazovali nové lekárske správy.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.